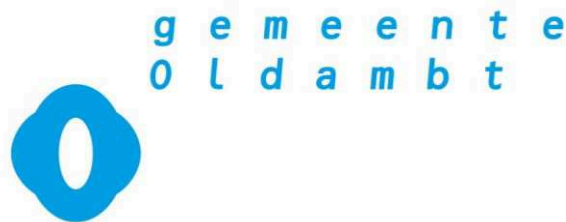

Johan Modestraat 6
postbus 175 . 9670 AD Winschoten
T(0597)48 20 00 . info@gemeente-oldambt.nl
www.gemeente-oldambt.nl

Gemeente Delfzijl
Postbus 20000
9930 PA DELFZIJL

Onderwerp	Voorontwerp bestemmingsplan "Windpark Delfzijl-Zuid Uitbreiding"	Datum	28 maart 2017
Ons kenmerk	17.0008431	Uw brief	
Inlichtingen bij	Jan Samberg	Bijlage(n)	

Geachte heer, mevrouw ,

Op 28 februari 2017 heeft u ons per mail het voorontwerp bestemmingsplan "Windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding" toegezonden met de bijbehorende stukken. U stelt ons in de gelegenheid een reactie te geven op het voorontwerp. Wij maken graag gebruik van deze mogelijkheid.

Allereerst willen wij voor dat wij ingaan op het voorontwerp aangeven hoe wij het voorontwerp hebben gelezen.

Zoals u zult weten is de gemeente Oldambt sinds ongeveer twee jaar betrokken bij de plannen voor de realisatie van het windpark N33. Voor dat project is een rijkscoördinatie-regeling van toepassing. In dat traject hebben wij als betrokken overheidsorgaan inhoudelijk ook (kritische) input mogen leveren aan het voor het windpark N33 op te stellen inpassingsplan. Bij onze reactie op uw voorontwerp hebben wij dan ook de procedure windpark N33 als referentiekader gebruikt.

Onze reactie op het voorontwerp bestemmingsplan "Windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding" is als volgt:

1. Het bestemmingsplan dient niet in procedure te worden gebracht.

Wij gaan u in het eerste gedeelte aangeven waarom het plan niet in procedure dient te worden gebracht. Dit betekent niet dat de gemeente Oldambt geen voorstander is van de energietransitie. Alleen dient het wel zorgvuldig en op een juiste manier te gebeuren.

a. Onduidelijke basis.

In het voorontwerp worden allerlei rapporten en beleid aangehaald waarin sprake is van een doelstelling van 6.000 MW aan gerealiseerd vermogen aan Windenergie op Land in 2020. Het lijkt erop dat alles wat wordt genoemd positief is voor de ontwikkeling van Windenergie op Land. Zo wordt er nieuw beleid op wereldniveau uit 2015 aangehaald, dat nog niet landelijk is vertaald.

Met deze wijze van werken komen er onduidelijkheden in de onderbouwing.

Een voorbeeld hiervan is het volgende: alle aangehaalde rapporten dateren van 2011 en later, zoals het Energierapport van 2011. Vreemd is dat niet wordt vermeld dat de provincie in 2009 in haar toenmalige omgevingsplan het gebied als zoekgebied heeft aangewezen en niet duidelijk is op welk beleid dit was gebaseerd.

Naar onze mening is het voorontwerp op dit onderdeel daarmee niet goed opgesteld.

b. Er wordt in het plan niets gezegd over een beoordeling door de Commissie MER. Dit is een omissie.

- c. De kern van Nieuwolda ligt op ca. 3.5 km van het park. Er is in het dorp Nieuwolda geen draagvlak.
- d. Op 14 maart 2017 is er in Nieuwolda een inloopavond geweest die, volgens onze schatting, door 150 bewoners is bezocht. Niemand heeft zich daar positief over het plan uitgelaten. De kern van Nieuwolda ligt op circa 3,5 kilometer van het windpark, en ligt daarmee zeker in de invloedssfeer. Specifiek zal er sprake zijn van een ander uitzicht.
- e. Als er geen sprake is van draagvlak, zal een bestuur dit uitdrukkelijk in de overwegingen mee moeten nemen. Dit staat ook in het energierapport van 2016 (zie bladzijde 9 van de toelichting). Er moet zoveel mogelijk gezamenlijk tot een afweging worden gekomen.

In het voorontwerp is de afweging niet te vinden.

- f. Er worden in een klein gebied met vele dorpen te veel windmolens geplaatst. Wij doelen erop dat met de bestaande en de nieuwe plannen er 100 tot 120 windmolens komen. Dit is te veel voor dit gebied.
- g. Er is een heroverweging nodig over beleidsherziening.

Voorlopig nemen we de gegevens over het beleid als uitgangspunt aan. Basis is dan een Energierapport uit 2011 waarin sprake is van een doelstelling van 6.000 MW aan gerealiseerd vermogen aan windenergie op Land in 2020. Met de wetenschap dat een dergelijke beslissing voorbereiding nodig heeft, dateert dit voornemen uit een periode omstreeks 2010.

Er zijn ongeveer 7 jaren verstreken en er zijn nog diverse ontwikkelingen geweest in die periode.

- Er is een nieuwe generatie van windmolens gekomen met een veel grotere hoogte dan omstreeks 2010 was voorzien. Dit leidt ertoe dat bij uitvoering van beleid er nu andere effecten optreden dan toen was voorzien.
- Deze grotere windturbines zijn er volgens ons ook mede de oorzaak van het steeds minder wordende draagvlak onder de bevolking. Wij hebben de indruk dat bijna elke ontwikkeling op dit moment tot onrust leidt bij de bevolking. Dit was niet voorzien en in ieder geval niet de bedoeling.
- Steeds meer duidelijk is dat er geen redelijke verdeling is van lusten en lasten. De lasten komen terecht bij een groot aantal dorpen in de provincie. De lusten komen terecht bij enkele grondeigenaren en een aantal initiatiefnemers. Ook dit is reden waarom er geen draagvlak ontstaat.
- Er zijn allerlei ontwikkelingen geweest op energiegebied waardoor de vraag rijst of het beleid van 2011 niet moet worden herzien. Wij noemen twee voorbeelden:
 - o Zonne energie is in versneld tempo bezig zich te ontwikkelen als een volwaardig alternatief voor de ontwikkeling van duurzame energie.
 - o Windenergie op zee is uit kostenoverwegingen nu als gelijkwaardig te beschouwen.

Onze conclusie is dat een heroverweging moet plaatsvinden.

- h. Het plan is niet goed onderbouwd, er is geen juiste keuze gemaakt, en zeker niet in samenspraak.

Blijkens de MER van 19 januari 2017 is er in eerste instantie sprake geweest van een drietal onderzochte alternatieven. Er is ook nog sprake van een vierde variant, een combinatie van twee andere. Deze is waarschijnlijk pas later tot stand gekomen (zo komt deze niet voor in de tabel S.4 in het MER-rapport). De overwegingen van de provincie betreffende maximalisatie van vermogen en de wensen van initiatiefnemers leiden tot een keuze voor een alternatief van de combinatie.

Vervolgens komt er een rapport met een aanvulling van 17 februari 2017. Binnen een maand is er een conclusie, dat er ontwikkelingen zijn geweest (zie de derde alinea onder 1.1) en de eerdere alternatieven met een ashoogte van 85 tot 100 meter en een rotordiameter van 82 tot 104 meter geen economisch gezonde en rendabele projecten meer zijn.

Er komt een nieuw alternatief met een ashoogte van maximaal 136 meter en een rotordiameter van 142 meter. Dit is meer dan de helft groter dan de eerdere turbines in de oorspronkelijke MER. De ashoogte hiervan sloot aan bij de al bestaande turbines in het windpark Zuid.

Als we dan naar de vergelijking kijken (blz. 46 van de aanvulling), dan is het vreemd dat een beoordeling wordt gemaakt, waarbij er nauwelijks enige afwijking is ten opzichte van de eerdere alternatieven. Het lijkt er hier sterk op dat de beoordeling naar het alternatief is toegeschreven. Immers een verhoging van een ashoogte met ongeveer de helft heeft negatievere effecten op het landschap, zeker als deze nog eens afwijken van de bestaande turbines. Uit de tabellen blijkt dat deze effecten in ernstige mate zich voordoen op de factor invloed op de rust, zichtbaarheid en openheid. Op die aspecten is er sprake van een grote negatieve factor (zie tabel 2.1.1 van de aanvulling). Er worden zelfs mitigerende maatregelen aangereikt in paragraaf 2.1.3 van de aanvulling. Deze komen in de conclusies niet meer terug.

Wij vinden dat deze onderbouwing de conclusies niet kan dragen en er dus geen juiste keuze is gemaakt.

Deze keuze is zeker niet in samenspraak met omwonenden gemaakt. Wij hebben van diverse omwonenden, die op een kilometer afstand van de geplande turbines wonen, begrepen dat zij tot begin januari 2017 nauwelijks van het plan op de hoogte waren. Daarna zijn er alleen informatiebijeenkomsten geweest, waarbij de eerste (9 januari 2017) eigenlijk over gebiedscompensatie ging (en dus nauwelijks informatie werd gegeven over de plannen en zeker niet over de effecten). Pas op 14 maart 2017 is er een betere voorlichting geweest. Maar voorlichting is geen samenspraak en zeker is er niet over mogelijke keuzes gesproken.

- i. Er is onduidelijkheid over de toetsing aan het beleid van de Provincie Groningen.

Op bladzijde 15 van de toelichting worden inrichtingsprincipes en aandachtspunten voor grootschalige windenergie uit de omgevingsvisie geformuleerd. Er worden er drie genoemd:

- Aansluiting bij het landschap;
- Herkenbare interne orde;
- Afstand tussen de parken.

Het plan voor de uitbreiding voldoet op al de drie onderdelen niet. Er is geen aansluiting (er wordt eigenlijk zelfs een ander landschap gemaakt), er is geen herkenbare orde en er is geen afstand naar andere parken.

Vervolgens wordt ingegaan op de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl: die geeft geen aanvullende kaders voor landschap. Dat kan ook niet want het is een uitwerking van de Omgevingsvisie (zie bladzijde 16 van de toelichting).

In een uitwerking kan niet worden afgeweken van een visie en wel bij het volgende.

Op bladzijde 20 van de toelichting staat het hieronder cursief gedrukte vermeld.
“Daarmee is ook de mogelijkheid beperkt om te allen tijde voor plaatsingsvormen van de turbines te kiezen in de vorm van zuivere raster- of lijnopstellingen. De provincie zal onderzoeken of een opstelling van turbines mogelijk is waarbij een optimum wordt gevonden tussen maximaal opgesteld vermogen en aandacht voor landschap. Een deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur wordt betrokken bij het ontwerp van de windparken.”

Op bladzijde 27 van de toelichting (4.1. Algemeen) komt nog eens een voorkeur van de provincie voor doorzetting van het patroon van het bestaande windpark naar voren.

Er wordt echter afgeweken van de visie. Enige onderbouwing hiervoor ontbreekt. Alleen een gezonde business-case mag hiervoor geen reden zijn.

- j. Er is onduidelijkheid of wordt voldaan aan de doelstellingen van de gemeente Delfzijl.

- Op de bladzijde 21 wordt beleid omschreven wat volgt uit uitvoeringsprogramma's die staan beschreven in de jaarlijkse opgesteld programmabegroting van de gemeente Delfzijl. In de noot op die bladzijde 21 staat vermeld dat het de Programmabegroting 2014 betreft, dat vastgesteld is in november 2014. Wij gaan ervan uit dat er een nieuwere Programmabegrotingen zijn vastgesteld. Als dit juist is, dan kan dit beleid niet worden aangehaald.

- Zo dit al gehandhaafd blijft, wijzen wij erop dat er een inconsequentie is op respectievelijk de bladzijden 21 en 22 van de Toelichting.

Op bladzijde 21 onderaan staat (citaat): het programma geeft geen concrete doelstellingen ten aanzien van duurzame en/of windenergie.

Op blz. 22 over hetzelfde programma staat in het midden de volgende passage (citaat): “*De gemeente Delfzijl zet zich in op windenergie binnen de bestaande gebieden in het Provinciaal Omgevingsplan (POP). Windpark Delfzijl Uitbreiding sluit aan bij het beleid van de gemeente, zo lang dit binnen de kaders van het POP gebeurt en levert een bijdrage aan het behalen van de strategische doestelling*”.

- Over het plan zelf staat er nog één zin in over de inzet van de gemeente. Op bladzijde 27 staat (tweede alinea) (citaat): “*De gemeente hecht vooral aan een balans tussen leefbaarheid van het (plan)gebied en het aantal turbines*”.

Nergens komt terug hoe wordt voldaan aan dit uitgangspunt.

k. Verschillende windturbines in het park wijken af.

Op bladzijde 29 van de toelichting staat dat voor alle windmolens een afwijking van 10% mogelijk is (ashoogte en rotordiameter). Er wordt bij vermeld dat er sprake blijft van vergelijkbare molens.

Op de bladzijden 32 en volgende van de toelichting wordt opgemerkt dat er sprake is van een negatief effect door de mogelijke verschillen. Naar onze mening is dit al een reden dit te niet toe te staan. Te meer omdat de uiterlijke verschijningsvormen van de verschillende windturbines sterk kunnen verschillen.

Volgens ons is dit effect van 10% ook niet beperkt. Immers er kan dus een afwijking van 20% optreden ten opzicht van elkaar (en dat is een afwijking van bijna 30 meter). Als iemand er dicht bij woont, zal dat zeker zichtbaar zijn.

2. Overige opmerkingen.

Naast deze reden waarom het plan niet in procedure moet worden gebracht zijn er nog een aantal aandachtspunten.

a. Obstakelverlichting

Er is sprake van beperking van hinder, maar er is geen enkel concreet voorstel. Omdat er sprake is van een coördinatie met de vergunning, vinden wij dat bij de ter inzagelegging van de ontwerpen er meer duidelijkheid moet zijn.

b. Overige onderzoekspunten.

Vanwege de korte termijn is het ons niet mogelijk gebleken op elk onderzoekspunt op dit moment in te gaan.

Wel merken wij op dat het extra alternatief op vele punten minder scoort dan alle andere (zie bijvoorbeeld de slagschaduw en de sterfte onder vogels). Dit geeft nog meer grond voor onze stelling dat er bij de afweging twee elementen een belangrijke rol spelen: de business-case en het maximaal vermogen.

c. Overige opmerkingen.

- Bladzijde 1. Er wordt gesproken over een op zich zelf staand windpark zonder dat er een binding is met het bestaand windpark.

Volgens ons is dit niet juist. Op de site van het windpark staat de volgende zin: “*De initiatiefnemers – die allemaal betrokken zijn bij het bestaande windpark Delfzijl Zuid – zijn.*”

Als de initiatiefnemers dezelfde zijn is zeker sprake van een binding.

- Bladzijde 22. Het is niet duidelijk waarom er wordt voldaan aan de kaders van de beleidsvisie externe veiligheid van Delfzijl. Is de maximale werpafstand het criterium?
- Bladzijde 25. Er wordt gesproken of er door de komst van het industrieterrein Oosterhorn er nauwelijks iets te herkennen is van de oorspronkelijke landschapsstructuur. Dit staat nogmaals op bladzijde 26 van de toelichting.

Wij zijn het hier niet mee eens. Er is sprake van een aanzienlijke afstand naar het industrieterrein (het gehele windpark Zuid bevindt zich er tussen). De oorspronkelijke structuur is nog zeker te herkennen.

- Bladzijde 25 van de toelichting. Er is sprake van een ontwerp van een windpark Oosterhorn met een ter inzagelegging in het eerste kwartaal van 2017. Volgens ons is deze termijn niet juist; het eerste kwartaal is immers bijna voorbij
- Op bladzijde 26 van de toelichting wordt het bestaande Windpark Zuid beschreven. Het komt over als een niet regelmatig ingedeeld park (citaat: "*in het veld lang niet overal even duidelijk als zodanig herkenbaar is*").

Wij zijn het hier niet mee eens. Er is zeker wel sprake van een regelmatigheid in het beeld, eerder kan er alleen worden gesproken van enige kleine afwijkingen. De indruk, die ontstaat dat er sprake is van een onduidelijk en niet herkenbaar beeld, is niet juist.

- Het beleid van de gemeente Oldambt is sterk gericht op een versterking op het terrein van toerisme en recreatie. Al bij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau hebben wij dit aangegeven.

Hieraan is geen aandacht besteed. Het park komt op een afstand van 500 meter van het Termunterzijldiep, een belangrijke vaarverbinding voor het Oldambtmeer. Dit is de verbinding tussen het meer en de Dollard. Ook de gemeente Delfzijl onderkent het belang van deze vaarverbinding: zij is ook bezig met het verhogen van bruggen.

Wij stellen dat de aantrekkelijkheid van het gebied voor toerisme en recreatie vermindert als het windpark tot stand komt. Hieraan is geen aandacht besteed.

3. Compensatie.

Hoewel er in de toelichting niets over is vermeld, willen wij ingaan op de concrete gebiedscompensatie als gevolg van dit plan.

Wij hebben begrepen dat het de bedoeling is aan de provinciale richtlijnen te voldoen. Dit komt neer op een bedrag van € 1.050,- per MW per jaar.

Hoewel wij het eigenlijk niet eens zijn met het plan, merken wij op het bedrag absoluut onvoldoende te vinden en wel om de volgende redenen:

- De huidige inzet is zonder enig overleg met de gemeente Oldambt of bewoners ervan tot stand gekomen.
- Er is geen duidelijkheid of het bedrag netto of bruto is. Wij bedoelen hiermee bijvoorbeeld: als de turbines stil staan, wordt er dan wel of niet betaald.
- Wij missen enige extra bijdrage van de daadwerkelijke initiatiefnemers, namelijk de grondeigenaren.
- Er is geen concreet zicht op enige compensatie vanuit de provincie of het rijk.
- Er wordt een flinke aanslag gepleegd op het landschap. Er dient een inzet te komen tot (forse) investeringen tot aanpassing en herstel.

Wij gaan ervan uit dat onze reactie bij uw overwegingen meegewogen zal worden. Wij zijn bereid om in het verdere proces met u in gesprek te gaan. Wij hechten er grote waarde aan dat in het proces de inwoners van de gemeente Oldambt, die op korte afstand wonen van het windpark 'Delfzijl Zuid', goed worden betrokken.

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met Jan Samberg via (0597) 48 20 00.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

Herman Groothuis
Secretaris

Pieter Smit
Burgemeester